

технологии. Учебник для вузов /под ред. С.А. Смирнова – 4-е изд. М.: Академия, 2001.

4. Соколовская Л.В.. Современные воспитательные технологии // Педагогический вестник Приднестровья.- 2001.-№1.

Н.Д.Островська

ОСОБИСТІСНО-РОЗВИВАЮЧИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ПОЛІТОЛОГІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ АГРОТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Серед найбільш важливих напрямків подальшого розвитку освіти в Україні є її гуманізація, а особистісно-розвиваюче навчання є її складовою. Згідно з історичним досвідом розвитку суспільства, можна зазначити, що типологізація особистості при авторитарному підході до навчального процесу була відсутня. Досить вагомими показниками розвитку вищої освіти є узагальнення та диференціація, які стосуються не тільки знань студентів, але й організації навчального процесу. Прояв цих показників на високому рівні відповідає не тільки одному аспекту – знанням, але й розвитку особистості в цілому. Тому завдання освіти полягає не тільки у тому, щоб вища освіта стала особистісно-орієнтованою, але й особистісно-розвиваючою. Поєднання цих двох напрямків, на нашу думку, дасть поштовх для сучасного розвитку освіти. За баченням Б.Б.Коссова [1], цей процес забезпечується реалізацією двох напрямків: інформатизація та гуманізація освіти. Саме гуманітарні дисципліни здатні внести найбільше у процес гуманізації освіти за рахунок розвитку і саморозвитку студента, його морального і творчого потенціалу. Забезпечити це можна, здійснюючи інтеграцію між дисциплінами. Підтвердженням цьому є той факт, що саме на гуманітарній функції історико-наукового матеріалу можна встановити органічний зв'язок між світом науки, техніки і особистістю людини [2]. Значну допомогу реалізації особистого творчого потенціалу надає інформатизація освіти.

Введення комп'ютера у навчальний процес сприяє розвитку творчого потенціалу студентів, його індивідуальності, створює умови для залучення у навчальний процес студентів з різною здатністю та стилем навчання. Важливими для наших досліджень є праці І.М.Семенова [2], які розширили уявлення про особистісно-орієнтоване навчання за рахунок рефлексивних особистісних моментів, які забезпечують участь суб'єкта у пізнавальній діяльності, творчому пошуку. Це дозволяє найбільш повно використати інтелектуальний потенціал студента, спираючись на його особистий досвід.

З усіх підходів до даної проблеми, нам найбільш близький підхід І.С.Якиманської [3], яка визначає, що особистісно-орієнтоване навчання має визнавати учня головною діючою особою усього навчально-виховного процесу. З цією метою при вивченні політології ми провели наступне:

1. Диференціювали програми з курсу політології, врахувавши особистий досвід студентів з курсу історії. Особливу увагу приділили використанню різних методів роботи з студентами, вважаючи, що це дозволить найбільш повно розвинути пізнавальні здібності студентів.

2. Сприяли розвитку мотиваційного, емоційного, операціонального компонента за рахунок введення диференційованих завдань.

3. Окреслили коло знань, умінь і навичок, які необхідні студентам для одержання потрібного рівня політичної грамотності.

4. Визначили шляхи реалізації технології особистісно-орієнтованого навчання, вважаючи, як і пропонує І.С.Якиманська, що це цілісна система дидактичних впливів. Свої дослідження ми розпочали з диференційованого підходу до процесу контролю. Це обумовлено тим, що для диференціації програм, нам необхідно визначити рівні засвоєння знань студентів в групах, рівень їх вхідних знань, ступінь розвитку мотиваційного компонента. Тобто, визначити базу для впровадження особистісно-орієнтованого навчання,

спираючись на яку можна передбачити можливості для впровадження особистісно-розвиваючого навчання.

Для багатьох практичних завдань має значення типологія особи. Ми визначали типологію студентів за методикою М.І.Мурачковського [5]. Ми виділили чотири типи студентів: студентів I типу було 10,5%, II типу - 35,6%, III типу - 39,8%, IV типу - 14,1%. Одночасно ми визначали рівні невербального інтелекту за Векслером: дуже високий, високий і нормальний. Студентів, які не увійшли в ці рівні, ми рахували на нижчому рівні. Таких студентів було 39,5%. За цими показниками ми розподілили студентів на чотири групи за навчальними можливостями: а) дуже високі; б) високі; в) середні; г) нижче середніх. Це дозволило нам підготувати контрольні завдання, які відповідають цим групам. Використання диференційованого підходу дало такі результати:

1. Одержуючи посильні завдання, студенти підвищили свою успішність.

2. Здатність виконати завдання підвищило зацікавленість студентів у вивченні політології.

3. Розширився політичний кругозір студентів, оскільки вивчення матеріалу базувалось на шкільних знаннях з історії.

Такий етап у технології впровадження особистісно-орієнтованого навчання заклав основу для особистісно-розвивального навчання.

Література

1. Коссов Б.Б. Концепция высшего образования // Концептуальные вопросы развития высшего образования. – М., 1991.
2. Семенов И.Н. Проблемы рефлексивной психологии решения творческих задач. – М., 1990.
3. Хомяков А. Высшая техническая школа и методология обучения инженера-конструктора // Alma mater. – 1992. – № 4-6
4. Якиманская И.С. Требования к учебным программам, ориентированным на личностное

развитие школьников // Вопросы психологии. – 1994. – №2.

- Мурачковский Н.И. Психологические аспекты организации дифференцированных форм работы на уроке // Сов. Педагогика. – 1983. №10

Н.Н.Руденко, О.И.Шишкина, И.И.Смирнова
**ИССЛЕДОВАНИЕ МОТИВОВ УЧЕБНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ**

Современная ситуация развития страны характеризуется ростом социально-экономических и политических проблем, потерей жизненных ценностей и ориентиров. Социальные условия жизни существенно влияют и на мотивацию продолжения обучения в вузе. Бедственное положение системы образования привели к изменению мотивации поступления в высшие учебные заведения. В настоящее время наблюдается девальвация высшего образования. Нередко ценностью становятся не столько знания, умения и навыки, образованность как характеристика личности сколько диплом. Имеет место не только положительная, но и отрицательная мотивация обучения (С.В.Бобровицкой).

Под положительной мотивацией П.М.Якобсон понимает мотивацию, связанную с самим процессом учебной деятельности, под отрицательной – побуждения учащегося, которые могут возникнуть в том случае, если обучение осуществляется без интереса к получению образования или по принуждению.

На кафедре психологии ПГУ им. Т.Г.Шевченко разработан план исследования мотивов учебной деятельности студентов факультета педагогики и психологии и их воздействия на их на успешность обучения. Гипотезой исследования послужило предположение о том, что мотивы учения более значимы для успешной деятельности, нежели уровень интеллекта.